

MLIS 104 Management of Libraries and Information Centres - A

Objective Questions

1. Which Technique evaluated work done by an employee ?

A) PPBS

B) PERT

C) Performance appraisal

D) Operations research

कर्मचार्याने केलेल्या कामाचे मूल्यमापन कोणत्या तंत्राद्वारे केले जाते?

अ. पी.पी.बी.एस

ब. पी.ई.आर.टी

क. कार्यक्षमतेचे मूल्यांकन

ड. ऑपरेशन रिसर्च

2. Which budgeting method is not concerned with what happened previously but is more concerned with the requirements of the future ?

A) Line item budget

B) Programme budget

C) Zero based budget

D) Formula budget

कोणत्या अंदाजपत्रकात मागे काय घडले यापेक्षा भविष्यातील गरजांवर लक्ष केंद्रित केले जाते?

अ. लाइन आयटम बजेट

ब. प्रोग्रॅम बजेट

क. झिरो बेस्ड बजेट

ड. फॉर्म्युला बजेट

3. Which theory of motivation assumes that employees are inherently lazy ?

A) Herzberg's theory of motivation

B) McGregor's theory X

C) McGregor's theory Y

D) Maslow's theory of motivation

पुढीलपैकी प्रेरणासंबंधीचा कोणता सिध्दांत कर्मचारी मुळात कामचुकार असतात असे गृहीत धरतो?

अ. हर्जबर्गची थेअरी ऑफ मोटीव्हेशन

ब. मॅकग्रेगरची एक्स थेअरी

- क. मॅकग्रेगरची वाय थेअरी
ड. मॅस्लोची थेअरी ऑफ मोटीव्हेशन

4. PPBS are

- A) Planning programming budgeting system
B) budgeting system
C) Budget planning and programming system
D) None of the above

पी.पी.बी.एस.महणजे

- अ. प्लॅनिंग प्रोग्रामिंग बजेटिंग सिस्टिम
ब. बजेटिंग सिस्टिम
क. बजेट प्लॅनिंग अँड प्रोग्रामिंग सिस्टिम
ड. यापैकी नाही

5. Which of the following are associated with theories of motivation ?

- A) Maslow B) Herzberg C) McGregor D) Hawthorne

प्रेरणा सिध्दांताविषयी खालीलपैकी कोण संबंधीत आहे?

- अ. मॅस्लो ब. हर्झबर्ग
क. मॅकग्रेगर ड. हॉवथोर्न

6. Zero Based Budgeting means

- A) A budgeting without funds
B) budgeting afresh
C) Budgeting based on previous year's expenses
D) Performance budget

शून्याधारित अर्थसंकल्प म्हणजे

- अ. वित्ताशिवाय अंदाजपत्रक
ब. पुनःश्च अंदाजपत्रक
क. गतवर्षीच्या खर्चावर आधारित अंदाजपत्रक
ड. कार्यक्षमतेवर आधारित अंदाजपत्रक

7. Zero Based Budget system was developed by ...

- A) Peter A Pyhrr B) R D Stuart
C) F W Taylor D) Henry Fayol

शून्याधारित अर्थसंकल्पाची पध्दती यांनी विकसित केली होती ?

- अ. पीटर.ए.पायहर ब. आर.डी.स्टुअर्ट
क. एफ. डब्ल्यू.टेलर ड. हेन्नी फेऑल

8. The motivation theory that is based on two stimuli motivators and hygienic factors is suggested by..

- A) McGregor B) Argyris
C) Maslow D) Herzberg

द्विप्रेरके आणि आरोग्य यावर आधारित असलेला प्रेरणा सिध्दांत यांनी सुचविला आहे?

- अ. मॅकग्रेगर ब. अॅग्रीरिस
क. मॅस्लो ड. हर्झबर्ग

9. Who among the following persons is considered as father of modern Management ?

- A) Henry fayol B) Henry Gantt
C) F.W. Taylor D) F. Herzberg

खालीलपैकी कोणास आधुनिक व्यवस्थापनाचे जनक मानले जाते?

- अ. हेन्नी फेऑल ब. हेन्नी गॅन्ट
क. एफ. डब्ल्यू.टेलर ड. एफ. हर्झबर्ग

10. Which of the following is not a type of Planning .

- A) Strategic B) Long Range
C) Short Range D) Performance Appraisal

खालीलपैकी कोणता प्रकार नियोजनाचा नाही?

- अ. स्ट्रेटिजीक ब. लॉग रेंज
क. शॉर्ट रेंज ड. परफॉरमन्स अप्रेसल

11. Who is the father of Scientific Management ?

- A) Maslow B) Taylor
C) Fayol D) McGregor

खालीलपैकी कोणास आधुनिक व्यवस्थापनाचे जनक मानले जाते?

- अ. मॅस्लो ब. टेलर
क. फेऑल ड. मॅकग्रेगर

12. Cost-Benefit Analysis means :

- A) Performance evaluation based on repayment of loan
B) selling costly item at reasonable price
C) Performance evaluation based on benefit in relation to input
D) Finding out value for money

खर्च—नफा विश्लेषण म्हणजे काय?

- अ. कर्ज परतफेडीच्या आधारे केलेले कार्यक्षतेचे मूल्यमापन
ब. महागड्या वस्तूंच्या विक्रीची योग्य किंमत
क. गुंतवणुकीच्या संदर्भात झालेल्या फायद्यानुसार केलेले कार्यक्षतेचे मूल्यमापन
ड. पैशाचे मूल्य शोधने

Answer in One Sentence

- 1) Define Outsourcing
आऊट सोर्सिंगची व्याख्या द्या ?
- 2) What is MBO
एमबीओ म्हणजे काय ?
- 3) Define HRM
एचआरएम ची व्याख्या द्या ?
- 4) What is Budget
अंदाजपत्रक म्हणजे काय ?
- 5) What is Motivation
अभिप्रेरणा म्हणजे काय ?
- 6) What is Planning
नियोजन म्हणजे काय ?
- 7) What is Risk Management
धोक्याचे व्यवस्थापन म्हणजे काय ?
- 8) What is ment by ZBB
झेड.बी.बी म्हणजे काय ?
- 9) State various types of Planning ?
नियोजनाचे विविध प्रकार नमूद करा?
- 10) What is ment by PPBS
पी.पी.बी.एस म्हणजे काय ?

Short Notes

- 1) Type of planning
नियोजनाचे प्रकार
- 2) Qualities of Good Manager (Librarian)
चांगल्या व्यवस्थापकाची गुणवैशिष्टे (ग्रंथपाल)
- 3) Approaches to Management
व्यवस्थापनाचे दृष्टीकोण
- 4) functions of Management
व्यवस्थापनाचे कार्ये
- 5) Thoughts of Management
व्यवस्थापनाची विचारधारा

- 6) MBO
एमबीओ
- 7) HRM
एचआरएम
- 8) PPBS Methods
पी.पी.बी.एस पध्दती
- 9) ZBB
झेड.बी.बी
- 10) Planning
नियोजन
- 11) Leadership
नेतृत्वशैली
- 12) Job Analysis
कार्यविश्लेषण
- 13) Delegation of Authority
अधिकार प्रदान

14) Performance Appraisal

निष्पादन मूल्यांकन

15) Budget Techniques

अंदाजपत्रकीय तंत्र

16) Budgetary Control system

अंदाजपत्रक नियंत्रण प्रणाली

17) Motivation theories

अभिप्रेरणा सिद्धांत

Short Answer Questions

1) Explain the role of planning in library and information centers?

ग्रंथालय आणि माहिती केंद्रातील नियोजनाची भूमिका स्पष्ट करा.

2) Explain the different types of Budgets?

अंदाजपत्रकाचे विविध प्रकार कोणते ते स्पष्ट करा.

3) State the importance of Delegation of Authority and Explain the types of Delegation of authority

अधिकार प्रदानाचे महत्त्व सांगून त्याचे प्रकार स्पष्ट करा.

4) What do you understand by 'Approaches to management' Describe approaches that can be applied in library management?

व्यवस्थापनाविषयीचे दृष्टीकोण म्हणजे काय ते सांगून ग्रंथालय दृष्टीकोणांचे वर्णन करा

- 5) What is Motivation? Discuss Maslow's theory of Human Motivation?
प्रोत्साहन (Motivation) म्हणजे काय ते सांगून मास्लोच्या मानवी प्रोत्साहन सिध्दांताची चर्चा करा.
- 6) What is Cost-benefit Analysis? Explain how it is useful in library Management?
खर्च –नफा विश्लेषण म्हणजे काय ते सांगून ते ग्रंथालय व्यवस्थापनाकरिता कसे उपयुक्त ठरते ते स्पष्ट करा.
- 7) Bring out importance of planning in management and Explain various types of plans.
व्यवस्थापनात नियोजनाचे महत्त्व सांगून नियोजनाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
- 8) What is Job description and Job Analysis ?
कार्यवर्णन व कार्यविश्लेषण म्हणजे काय ?
- 9) Explain the importance of Performance Appraisal
कार्यक्षमता मूल्यमापनाचे महत्त्व स्पष्ट करा?
- 10) State any five Library Activities that can be Outsourced
ग्रंथालयातील कोणत्याही पाच कार्यांचे आऊट सोर्सिंग करता येईल ते नमूद करा ?

Long Answer Questions

- 1) Explain the principles of library management given by Donald Urquhart?
डोनाल्ड अर्कहर्टची ग्रंथालय व्यवस्थापनाची तत्वे स्पष्ट करा.
- 2) Explain the concept of performance Appraisal and give its advantages?
निष्पादन मूल्यांकनाची संकल्पना व त्याचे फायदे कोणते ते स्पष्ट करा.

3) What is Motivation? Discuss the Maslow's theory of human motivation?

अभिप्रेरणा म्हणजे काय ते सांगून मास्लोच्या मानवी अभिप्रेरणा सिध्दांताची चर्चा करा?

4) Enumerate Principles of Librarianship as enunciated by Urquhart and Discuss any two of them.

ग्रंथपालनाची अर्कहर्टनी (Urquhart) सांगितलेली तत्वे सांगून कोणत्याही दोहोंचे सविस्तर वर्णन करा.

5) What do you understand by 'Approaches to Management' Describe any eight prominent approaches that can be applied to library management.

व्यवस्थापनाविषयक दृष्टीकोण म्हणजे काय ते सांगून ग्रंथालय दृष्टीकोणांचे वर्णन करा?

6) Explain the term Leadership and describe various Leadership Stylrs .

नेतृत्व ही संज्ञा स्पष्ट करून नेतृत्वाच्या विविध शैलींचे वर्णन करा ?

7) What do you understand by Budget ? Explain in detail PPBS method ?

अंदाजपत्रक म्हणजे काय? ते सांगून पी.पी.बी.एस पध्दतीचे सविस्तर वर्णन करा?

8) Describe in detail PPBS.

पी.पी.बी.एस चे सविस्तर वर्णन करा?

9) Write in detail on Cost Benefit Analysis and Cost Effectiveness.

मूल्य नफा विश्लेषण आणि मूल्य परिणामकारकता यावर सविस्तर चर्चा करा?

10) What are different methods of Budgeting ? Describe in detail ZBB Method ?

अंदाजपत्रके तयार करण्याचे विविध प्रकार कोणते ते सांगून झेड.बी.बी पध्दतीचे सविस्तर वर्णन करा?

